

Šiaulių krašto geologija / P. Gedžiūnas, V. Gregorauskienė, R. Kanopienė, D. Karmazienė et al; ats. red. J. Satkūnas; Šiaulių miesto savivaldybė, Lietuvos geologijos tarnyba, UAB „Utenos Indra“. Vilnius-Utena, 2006. 136 p.: ilustr. – Santr. angl. ISBN 9986-623-43-X, ISBN 9955-676-45-0

Leidinyje parengtas įgyvendinant Šiaulių miesto savivaldybės administracijos įgyvendinamo Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos biudžeto paramos projektą „Šiaulių miesto informacijos apie aplinką valdymo ir sklaidos sistemos sukūrimas“. Projektas vykdomas pagal 2004-2006 m. bendrąjį programavimo dokumentą. Taip prisidedama prie tokių ES dokumentų kaip Direktyva dėl laisvo prieinamumo prie informacijos apie aplinką bei Konvencijos dėl teisės gauti informaciją įgyvendinimo, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkos apsaugos klausimais (Orhuso konvencija).

Leidinyje pateikiamos naujausios praktinės žinios apie Šiaulių miesto ir apylinkių geologinę aplinką nuo giliųjų žemės gelmių klodų iki gruntų, slūgsančių po mūsų kojomis, apie žemės gelmių naudingas bei nepalankias savybes, hidrogeologines ir inžinerines geologines sąlygas, naudingąsias iškasenas, dirvožemių geocheminę sudėtį (užterštumą sunkiaisiais metalais ir cheminių elementų įvairovę), įdomiausius reljefo bruožus ir kt. Aprašoma teritorija atitinka valstybinio geologinio kartografavimo 1:50 000 mastelio plotą. Šios praktinės geologinės žinios turėtų padėti tinkamiau pritaikyti konkrečius geologinius duomenis ir juos panaudoti gerinti aplinkos kokybę, priimti pagrįstus teritorijų planavimo, aplinkos apsaugos sprendimus, sėkmingai plėtoti verslą, ugdyti jaunąją kartą.

Leidinyje skiriamas aplinkos apsaugos, teritorijų planavimo ir žemėtvarkos, švietimo ir ugdymo specialistams, verslininkams ir plačiajai visuomenei.

Detalesnės informacijos apie Šiaulių krašto geologines sąlygas, žemės gelmių išteklius ir jų naudojimo galimybes galima rasti 1:50 000 mastelio geologinio turinio žemėlapiuose.

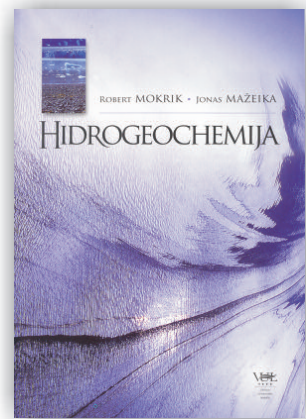
*Lietuvos geologijos tarnybos
Informavimo poskyris*

R. Mokrik, J. Mažeika. Hidrogeochemija: vadovėlis aukštosios mokykloms. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2006. 244 p.

Žemės ir žmogaus egzistencija neįmanoma be vandens. Įvairūs mokslai tyrė ir tebetiria vandenį, tačiau iki šiol dar reikia įminti daug mįslių. Įvairių objektų ir skirtingo būvio gamtinio vandens cheminę bei izotopinę sudėtį tiria hidrogeochemija – jauna, kompleksinių tyrimų kryptis, kurios vietą dabartinėje mokslų sistemoje dar sunku nurodyti. Hidrogeochemija svarbi hidrologijai ir hidrogeologijai, geochemijai ir ekologijai, vandens išteklių tvarkybai ir aplinkos apsaugai. Pati hidrogeochemija buvo plėtojama daugelio mokslų aplinkoje. Glaudžiausiai hidrogeochemija susijusi su chemija, fizika ir biologija. Daug reikalingų žinių gauta tiriant Žemės atmosferos, paviršiaus bei dirvožemio vandenį, tyrinėjant Žemės plutos raidą.

Hidrogeochemijos problemas tyrinėja tiek Lietuvos mokslo, tiek praktinės veiklos institucijų specialistai. Hidrogeochemijos kursas tradiciškai skaitomas Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakulteto geologijos specialybės studentams.

Pasaulyje pastaraisiais metais išleisti keli fundamentalūs enciklopedinio pobūdžio hidrogeochemijos vadovėliai. Lietuvių kalba bendrosios hidrogeochemijos vadovėlio iki šiol nebuvo, nors nemažai hidrogeochemijos žinių pateikiama daugelyje vandens problemas nagrinėjančių darbų. Ši aplinkybė paskatino autorius, turinčius šios disciplinos dėstyto patirtį, parašyti knygą, kuri studentus supažindintų su Žemės gamtinio vandens cheminės ir izotopinės sudėties ypatybėmis, formavimosi gamtiniais ir kai kuriais dirbtiniais procesais, kurioje būtų pateikta bendriausia požeminio vandens cheminės ir izotopinės sudėties duomenų interpretavimo metodologija. Autoriai naudojo gausią literatūrą, pateikė originalių tyrimų duomenų.

*Parengta pagal leidinio pratarinę
„G.A.“ informaciją*